

Jumal räägib.

J. Matvei.

1927. a.

Jumal räägib.

Motto: Nõnda peab mu sõna olema, mis mu suust välja läheb; ei see pea mitte tühjalt mu juure tagasi tulema, vaid tegema, mis mu meele pärast on, ja korda saatma mis pärast ma seda olen läkitanud.

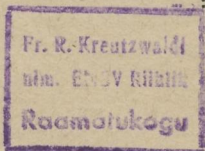
J. Matvei.

1927. a.

*

„Kultuuri“ trükk, Pärnus.

*

418 355

Pange oma viisisid tähele.

Agai 1:5 — 11.

Väga austatud

Riigikogu esimees, Riigikogu liikmed.

Riigivanem ja Vabariigi Valitsuse liikmed, sõjaväe ja kaitseliidu juhid, kohtunikud, kooli-, omavalitsuse- ja seltskonnategelased, kirjanikud ja ajakirjanikud, vaimulikud, ametnikud ja kogu Eesti rahvas!

Üheksa aastat oleme ennastärasalgavalt oma parema arusaamise järele töötanud, oma teadmisi ja võimeid isamaa altarile ohvriks toonud. Siiski kasvab elukallidus, puudus, vaesus, viletsus, rahulolematus. Lonkab riigi ja rahvamajandus. Suurtööstus hävineb, väiketööstus ja põllumajandus kiratsevad ega tasu end. Palgatöölised ja ametnikud ei tule oma palgaga läbi, kõik palga tõstmised kaovad kui katkisesse kukrusse. Pankrottide arv kasvab, varandused hävinevad tules. Kaks eelmist aastat elasime liig vihma tähe all, möödunud aastal põua, tulekahjude, pikse ja söödikute kahju tähe all. Töötatööliste ja puudustkannatajate arvu kasvul ei näi lõpu tulevat. Mispärast?

Hariduse ja kultuuri tõstmise suurte kulude pääle vaatamata kasvab kõlbline langemine. Kuritegevus on 2,5—3 kordseks tõusnud, ning 6 korda rohkem kui Inglismaal, suguvilja hävitamine 3—4 kordseks, elust tüdinute arv 10—12 kordseks, rahva juurekasvu asemel rahvaarvu vähenemine. Tiisikuse, suguhaigete ja vaimuhaigete arv, nende ravitsemine ja ülevälpidamise

kulud kasvavad kohutava kiirusega, ning käib üle rahva kandejõu. Meie seadusandlus lonkab, ei ole püsiv ja sagedasti ei vasta elunõuetele. Maaseadust on üle 30 korra muudetud ja täiendatud, põllutöölise palgaolude ja töö aja korraldamise seadus on täiesti paberile jäänud; kultuurkapitali ja pensioni seadused olid nii puudulikud, et neid enam tarvitamisele võtmist muutma pidi, ka hoolekande seadus on tegeliku eluga vastolus ning käib muutmise teed. Juhtkirjanikud on jõudnud tulemuseni „Surm on Eesti rahva saatus“. Mispärast? —

Meie otsime viga siit ja sealt, teeme üksteisele etteheiteid, loome ja moodustame palaviku sarnaselt valitsusi, kes peavad asja parandama, ning kui seda vähe, korraldame suure müra ja käraga rahvahäletamist, mis senini ka mingisugust paremust ei ole toonud. Mispärast? — küsib igaüks.

„Minu koja pärast, et see on ära lagunenud ja teie jooksete igaüks oma kotta“, vastab vägede Jehoova. „Seepärast on taevas kaste teie pealt ära keelanud ja maa oma vilja ära keeland. Ja ma olen põua hüüdnud maa peale, ja mägede peale, ja vilja peale, ja värsket viina peale ja õli peale, ja kõige see peale, mis maa välja annab, ja inimeste peale ja lojaste peale ja kõige kätte töö peale“. Agai 1:9—11; 2:16—17.

„Eks Teie tea, et Teie Jumala tempel olete ja et Jumala vaim Teie sees elab?“ I Korint. 3:16.

„Ja Teie ei ole mitte iseeneste pärast“. I Korint. 6:19.

„Ja meie tahame tema juure tulla ja eluaset tema juure teha“. Joh. 14:23. Evesuse 3:17.

Kas oleme selle pääle mõtelnud, kas vastame neile nõudmistele? —

Eesti rahvas tunnistab end ristirahvaks. Meie oleme Israeli õigustes. Jumalal on õigus ka meie peale. Füüsiliselt kannatame mitmesuguste puuduste ja haiguste all — nagu suguhaigused, tiisikus, nõdrameelsus, vaimuhaigused, elu tüdimus väsimus j. n. e., mille tõttu meie ei või oma igapäiseid ülesandeid korralikult täita, veel vähem võib Jumal meid oma ülesan-

nete täitmiseks tarvitada. Meie teenime ebajumalaid. — Uhkus, auahnus, ahnus, kadedus, viha, vaen, riid, abielurikkumine, hoorus, kiimalus, joomine, tapmine j. n. e. — neid teenime. Kas võib Jumal kolmainsuses neil tingimistel meie sees elada ja meid oma temp-likuks tarvitada? — Arvake ise.

„Need, kes niisugust teevad, ei pea mitte Jumala-riiki pärima“. Kaalat. 5:19—21.

Teie vastate: Teadus on need piiblikud targutu-
sed ammugi ümber lükand. Meie oleme teaduse
jüngrid ja laseme end teadusest juhtida. Mida vastab
siis teadus eelpool toodud küsimuste peale? Toome
„Vaba Maa“ Nr. 250 1926 a. järele enese tapmise
küsimuses ilmakuulsa prof. Puusepa uurimise tulemu-
sed. Prof. Puusep omas raamatus „Selbstmord bei
Schülerin“ Tartu 1926 a. tähendab: „Statistika andme-
tel langeb kõige suurem arv enesetapmistest just noo-
ruse peale ja eestkätt 16—20 eluaastate vahel. Kuni
30 eluaastani tuleb ligi kolmveerandit kõigist enese-
tapmistest juhtumistest. Tapab end peamiselt see elu-
iga, kellel elujõudu kõige rohkem. Pea kõigis juhtu-
mistes torkab silma kõlblise toetuse, osavõtmise ja nõu
puudumine lähema ümbruse poolt. Kõige mõistatusli-
ikum juhus on ühe 16 aastase tütarlapsega, kes pealt
näha täitsa andelisel, hea iseloomuga ja korralikul
inimesel enesetapmine ise, ilma, et seks mingit nähta-
vat põhjust oleks sundimas; vanematele ja omakstele
pärandatud kirjades põhjendab oma tegu elutüdimu-
sega, mis siin muidugi õigemini mõista tuleb, kui pä-
ritud elutahe ja elualalhoidmise nõrkus“.

Mida ütleb see uurimus:

1) Jääb uurijale enesele mõistatuseks, mispärast
tapavad end elujõulised noored inimesed.

2) Seab lugejale jälle uusi mõistatusi üles: Mis-
pärast jätab siis lähem ümbrus ja kool oma noored
ilma kõlblise toetuseta, osavõtmiseta ja nõuta? —

Dr. J. Vilms käsitades rahva ebanormaalselt väikse
juurekasvu küsimust tähendab: „Abielu on põhjapa-

neva tähtsusega rahva olemasolu küsimuses. Selle tugevusest oleneb ka rahva tugevus. Ajaloost on teada, et rahvas, kelle abielu kombed ja traditsioonid tugevad, alal on püsinud". (juudid, hiinlased).

Dr. Madisson: Uurimised ja statistilised andmed näitavad, et meie rahva väärtusline koosseis järjekindlalt langeb. Vaimuhaigete arv on kahekordseks tõusnud. See kohutav vaimuhaigete arvu tõus pole aga ainus mõtlema pänev nähtus. Ka kurjategijate arv tõuseb iga aastaga. Kõik need asjaolud pole tingitud ainuüksi sotsiaalsetest või majanduslistest oludest. Parem rahva osa kahaneb!

Ka praegune riikline hoolekande viis soodustab kurikalduvustega ja alaväärtuslike inimeste kasvu, kuna need lapsed riiklistes hoolekande asutustes ja lastekodudes parema kasvatuse osaliseks saavad, kui väärtuslisem element, kelle vanemad seda kasvatust ei suuda anda! („Vaba Maa“ detsembril 1926 a.) Samadele seisukohtadele on asunud Müncheni prof. Saurbruch ja Dr. med. C. Primavera. „Kaja“ Nr. 301 1926 a. Prof. Dr. Vilh. Jerusalem Psühholoogia õperaamatus vaimuhaiguste kohta tähendab: „Hingeelu sügavaid ja kestvaid defekte, mis tavaliselt teevad haige võimetuks oma harilikke toiminguid täitma, nimetakse vaimuhaigusteks. Nende haiguste tüüpide kirjeldamisel peab psühiaater tänapäevgi veel eriti toonitama psühilisi sümptoome, sest et teadmine protsessidest ajus on veel õige puudulik“.

Need väited tõendavad jälle:

1) Et Jumalast seatud püha abielu on kõige otsustarbe kohasem, ja keda Jumal on ühte pannud, seda ärgu lahutagu inimene mitte.

2) On peale sotsiaalsete ja majandusliste põhjuste veel midagi olemas mis inimeste kurikalduvuste ja rahvatõu halvenemise põhjuseks on, mida aga eelnevalt teadlased näikse mitte tundvat.

Nagu näete, on praegusaja teadus õige puudulik, ega või kõigi elu ja hingeelu küsimuste peale vastata.

Tahaks ütelda, et teadus on selleks, et meid väikeseks teha ja Jumala suurt väge ja tarkust meid tundma õpetada. Teaduse, kunsti, kirjanduse ja tehnika abil meie elu kergeks ja mugavaks muuta, kui meie seda Jumala nime auks, ligemiste kasuks ja enda rõõmuks tahame tarvitada.

Kui meie saaksime väikeseks ja tunnistaksime paljude teadlastega; „Meie teadus on teadmine, et meie midagi ei tea“, ning kuulsa Prantsuse matemaatik filosoof Paskall'iga ütleksime: „Tead, mida Jumal tahab, on ainuke teadus“ ja astuksime tõsise südamega ja aukartusega Piibli juure, siis ei jääks enesetapmiste, rahva majanduslise kitsikuse, kõlbluse langemise ja muude pahede põhjused enam mõistatuseks. Prohvet Iesaia ütleb:

„Eks sa ei tea? Eks sa ole kuulnud? Igavene Jumal Jehoova, maailma otste looja, ei väsi ega tüdi ära, Tema mõistus on ilma äraarvamata. Tema annab sellele jõudu, kes väsinud, rammu ja jõuetumatele annab ta palju jõudu. Küll poisid väsivad ja tüdivad ära ja noored mehed komistavad vististe. Aga kes Jehoovat ootavad, need saavad uut rammu ja lähevad üles tiibadega kui kotkad: nemad jooksevad ja ei tüdi mitte ära, nemad käivad ja ei väsi mitte ära“. Jesaia 40:28—31, 57:15. Veel selgema vastuse annab apostel Paulus Rooma 1:28—32. „Ja otse kui nemad ei ole hoolinud Jumalat õieti tunda, nõnda on Jumal neid ka üle annud kõlvatuma meele sisse seda teha, mis ei sünni“. Samale äratundmisele on jõudnud praegune Tsheho-Slovakia president sotsiaal-filosoof prof. T. Masaryk, et enesetapmise psühoosi sügavamaks põhjuseks on iseloomu nõrgenemine religioositeedi kaotuse tagajärjel. Saksamaal näitab enesetapmine kõige suuremat protsent arvu. Prof. Bettex tunnustab: „Kui meie ka maailma seisukohalt vaatame, siis on kahjuks nii palju kindel, et Saksa rahvas läheb iga päevaga oma Jumalast kaugemale. Meie pealinn kombeliselt mädaneb. Rõõmustava, äripäevase inimese armastuse juures ühelt poolt on siiski meie moodne kirjandus, meie romaanid, luuletused ja ajakirjad, see

ainus toidus sajatuhandetele, täis väsimust, elutüdimust, kahtlemist ja meeleäraheitmist Jumala, maailma ja iseenele kohta, tihti teotamist ja Jumala vihkamist segatud peaaegu elajaliku meelte lõbuga ja kõigi Jumalikkude ja inimlikkude seaduste põlgamisega, mis Rooma riigi langemist meele tuletavad“.

Lapse hing ja vaim on kui puhas vaha, kuhu vaotatava asja jälg järele jääb, ning „musta käega“ katsutud kohti väga raske, ehk koguni võimata puhtaks teha. Vaim ja hing on kui tagavara ait, kust eluks kogutud tarvilikke aineid võetakse. Seepärast olgu meie kõikide suurem mure seda aita puhta elukullaga täita. Ja üks neist on elav ja tegev usk elava Jumala ja Jeesuse Kristuse sisse, mis ilmas kõik raskused ära võidab, inimesele seespärase tugevuse annab. Eves. 3:16—19. Kas hoolitseme tarviliselt selle eest?

Ajaleht „Kaja“ Nr. 233—1925 a. kirjutab:

Meie kunsti enamlus, ehk enamluse kunst töötab täiel rinnal rahva hinge lagastamise kallal. Koolide raamatukogudki on varustatud igasuguste seda liiki toodetega ja mitte ainult Eesti kirjanikkudelt, vaid ka tõlkes kõiksugu väljamaa kommunismi apostlite toodetega ja erootiliste sulesünnitustega“.

Ärge imestage nüüd kõlbluse langemise, kuritegevuse suurenemise, kooli noorsoo väsimuse ja elutüdimuse üle, kui meie ise igavese armastuse, puhtuse ja jõuallika — Jumala üle kahtleme. Teda oma tegudega olemataks tunnistame ning igal pool noorsoole sõna, kirjanduse, kino ja teatrite kaudu sisse inspireerime. Minu ametid võimaldavad mulle vangimajas, nõdrameelsete varjupaigas ja hoolekande asutustes mitmesuguste viletsuste sisse langenud inimestega kokku puutumist. Paljud neist tunnistavad — nende seas ka üks asutava kogu liige ja maakonnavalitsuse esimees ja teine autasuga kroonitud vabadussõja ohvitser, et nende langemise põhjuseks on Jumalast ärataganemine. Nende esimine mure on sõpra leida, kes neid Jumala juure tagasi juhataks. Nad on seda teed käima hakanud ja on uuteks inimesteks saanud, kes kõlblikud kõigile heale tööle.

Kas võime üksi hariduse abil majanduslist ja kõlblist tasapinda tõsta? — Just kui saatuse pilkena selgitavad Riigi statistika keskbüroo andmed, et kuritegevus just haridus keskkohdades — Tallinnas ja Tartus kõige suurem on; kuna maal 2—3 korda ja pimedal Petseri maal 5—6 korda vähem kui linnades.

Lloyd George ning Kanada, Austraalia, Uue Mere-maa ja Nev-Founlandi peaministrid omas manifestis Soli-Deo — Ükspäinis Jumal kõigile Briti kodanikkudele tähendavad muuseas: „Mitte ainult meie ministrid ei ole kindlad, et hariduse, diplomaatia ja kaubanduse abil võimalik ei ole ühetaolist arenemist inimeste elus luua, ei, paljudel on see nüüd selgeks saanud. Riigikodanikkude põhjalik haridus, hea diplomaatia, tulusa kaubandusega saadud elanikkude rikkus — kõik need asjad on ainult tööriistad kõigevägevama vaimu käes, kes neid tarvitab oma heaksarvamise järele. Sellést peab arusaama, et Jumal maailma viimaks ometi ainult oma tahtmise järele valitseb“.

(Raamatus „Säält poolt kaldalt“ — Aksel Kallas): Meie oleme senini ainult omal jõul ja käepeal riigi ja rahvamajandust püüdnud juhtida. Kuid Jumal ütleb:

„Kui Jehoova ei ehita koda, siis hoone ehitajad näevad seal kallal vaeva ilmaaegu; kui Jehoova ei hoiä linna, siis valvab vaht ilmaaegu. Ilmaaegu on see teile, et Teie vara ülestõusete ja kaua üleval istute ja sööte leiba suure valuga“. Laul 127:1—2.

„Minuta ei või Teie midagi teha“, ütleb Jeesus. Joh. 15:5.

Eeltoodust selguvad meie majanduslise kitsikuse, kõlbluse langemise ja muude väärnähtuste põhjused.

Kui haritud ja majandusliselt heal järjel seisev Inglismaa oma lootusi ükspäinis Jumala pääle paneb, seda enam on väikesel ja vaesel Eestil seda tarvis.

Pöörake minu poole, siis tahan mina teie poole pöörata!

„Ärge olge mitte nõnda kui teie vanemad, keda endised prohvetid hüüdsid ja ütlesid: Nõnda ütleb vägede Jehoova: Et pöörake oma kurja teede pealt ja omast kurjest tegudest, aga nemad ei kuulnud mitte ega hoolinud minust, ütleb Jehoova. Kus on teie vanemad ja prohvetid? Kas nemad igavesti elavad? Aga minu sõnad ja minu seadused, mis ma oma sulastele, prohvetitele käskisin, eks need ole teie vanemate kohta tõeks läinud“, manitseb Jumal. Sakaria 1:3-6.

„Tuletage meele endiseid asju.“ Jesaia 46: 9.

Meil on põhjust Jumala soovitusel järele tagasi vaadata minevikku ja piibli valgustusel ajalugu tähele panna, millest leiame:

1) et ajalugu kordub. Koguja 1:9.

2) Jumala läbi valitsevad kuningad kohtumõistjad ja seavad, mis õigus on. Õpetuse s. 8: 15—16; Rooma 13: 1—7.

3) Jumal nõuab oma seatud kuningatelt, kohtumõistjatelt, õpetajatelt ja rahvalt Jumala kartust, õiglast valitsemist ja kohtumõistmist, seatud ülemate austamist, neile täielikku allumist ja Jumala käskude täitmist. 3 Moos. 25:43; Laul 2:10—12; Aja r. 19:6—7; Jesaie 58:1—7; Kolos. 4:1; 1 Tiimat. 6:1—2.

4) Kui kuningad, kohtumõistjad, õpetajad, isandad ja rahvas Jumala käsu järele ei ela, Teda põlgavad, ära unustavad ja ära salgavad, siis saadab Jumal mitmesuguseid nuhtlusi: ning hävitab vastupanijad koguni

ära. Loe ja võrdle, kuidas Jumal on meie päivil ähvardused — 3 Moos. 26:14—41 ja 5 Moos. 28:14—68 rahvaste kohta; Mika 2:1—4 Balti parunite ja Eesti maakorralduse kohta; Esekiel 34:1—23 vaimulikkude kohta; Jesaia 5:21—23; Agai 2:21—22; Sevanja 1:8, 9, 13, 17, 18 kohtumõistjate ja riigivalitsejate kohta ja Jesaia 5:25—30 Venemaa saatuse ja kommunismuse kohta tõeks teinud.

Võtke piibel, lugege, uurige ise järele, Teie saate imestama nende täpsuse üle.

Kas ei ole viimaste aastate jooksul üle rahvaste käinud mitmesugused raskused: nagu haigused, katkud, sõjad, loodusõnnetused j. n. e. Eks ole meile kaaluga tsekileiba antud ja sääli juures nälgitud. Eks ole Venemaal inimesed oma lähemaid omakseid söönud. Kas ei kiskunud Balti parunid maid rahva käest ära, kas panid nemad rahva õiglasi palveid soove igas asjas tähele, kas ei pidanud nõu, kuidas Eesti rahvast uuesti oma ikke alla saada. Kas ei ole nüüd nende osa ära vahetatud ja maad ära jaotatud ja ei ole ühtegi, kes oleks takistada võinud. See on Jumala tegu. See, mis vanast paganate ja Israeli kohta maksis, maksab see tänapäev paganate ja ristirahva kohta.

Eks ole see sula tõde, mida Jumal prohvet Esekieli läbi vaimulikkude kohta ütleb. Luteri ja apostlik õigeusu kirik on pragunenud. Nende ärakadunud lambad on Jumal ise tagasi toonud ja väikeste kirikute — Vennaste, Baptisti, Metodisti, Evangeeliumi Kristlaste, Jeesuse Jüngrite ja Adventisti koguduste juure pannud. Pange tähele neid, kuidas Jumala tagasi toodud inimesed oma Jumalat austavad ja Kristust tunnistavad, seal juures südamest õnnelikud olles. Apostlite t. 2:47.

Kõigil on meeles, kuidas Euroopa uhkete keisrite ja kuningate troonid ümber lükati, mõned hävitatud, vürstid ja rikkad langenud. Kas puudus neil kaitsja sõjavägi, või vara, rikkus? — Miski ei võinud neid peasta. Seda lasi Jumal neile karistuseks sündida, et nemad endid noomida ei lasknud ja endid jumaldada lasksid. Kes julges nende vastu häält tõsta, siis juba hoolitseti selle eest, et see vaikiks. Mispärast ei hoid-

nud Vene ja Saksa keisrid omavahelist sõda ära, kuna nad viimasel silmapilgul ise äranägid ja neile selgeks sai, et sõda kogu monarhistlisele printsiiobile hädaohtlikuks kujuneb. 31. juulil 1914 a. Saksa saadiku krahv Pourtales tähenduse peale keiser Nikolai II, et igasugune seisukorra rahulik lahendus mobilisatsiooni käsu ära muutmiseta täiesti võimatu on ja sõda monarhiale saatusliseks saab tõstis Nikolai II käe taeva poole ja sõnas: „Niisugusel juhtumisel võib avitada ainult Tema.“ Kas ei olnud tsaaridel piiramata võim keelata ja käsikida, kuid korraga on nad võimetud. V. Laul 76:14. Jumal löikas nende võimu ära.

Saksa saadiku viimast käiku Vene välisministri Sasonovi juure kirjeldab tolelaegne Prantsuse saadik Pariisis, Maurice Paleogue veel traagilisemalt: 1. augustil kell 2 päeval läkitas keiser Nikolai II. keiser Vilhelmile lepitava sisulise telegrammi, kuid samal päeval kell 5.45 saabus vastuseks krahv Pourtales'ile Berliinist telegramm ettekirjutusega Venemaale sõda kuulutada, mida Pourtales pühalikult Sasonovile edasi andis. See peale vastas Sasonov: „Ajate seega kuri-tahtlikku poliitikat. Rahvaste needus langeb kord teie peale“. Pourtales: „Kaitseme ainult enda au.“ Sasonov: Kuid on ju ometi veel olemas kõrgem õiglus!“ See peale hüüdnud Pourtales ehmunud pilguga ja sünge häälega: „See on tõsi. Jumala õiglus on veel olemas. Jumala õiglus!“ nõjatanud värisedes akna lauale ning puhkenud nuuksuma. Sasonovi rahustamise pääle Pourtales sosistab: „Mis kasu oli kogu mu siinviibimisest.“ Kui Jumal ei juhiks rahvaste ja riikide saatust, miks tuletasid nad Jumalat meeles ja kokkusid tema nime-tuse juures?

Paratamatult puhkes verine ilmasõda, mis kaasa kiskus riikisid ning nõudis 9.829.000 inimese elu sõjas, ning sõja järelduste tagajärjel 25.551.000, kokku 35.380.000 inimest, ohvriks. Pääle selle sõja kulu 906.102.451.313 kuldmarka. (Vaata „Vaba Maa“ Nr. 175—1924 a. Ilmasõja puhkemise päeva traagilised momendid Prantsuse saadiku Paleologue mälestuse jä-rele). Sellele järgnesid revolutsioonid.

Venemaal tulid, kui vilistamise pääle, igast ilma-kaarest paganad — kommunistid Lenin, Trotski, Si-novjev ja teised mõirates oma teravate nooltega, nad ei komista, ega ole ühtegi, kes nende vastu võiks panna. Nad kisuvad kõik enda kätte, ning maad täi-dab valu, mure, surm ja vaimline pimedus.

Olgu need näited meile hoiatuseks, ning teeme sel-lest isiklises ja riiklises elus tarvilised järeldused.

Eesti rahvas! Mõnekümne aasta eest olid ori, teis-test tõugatav, valitsetav. Nüüd vaba, iseseisev, ennast-määrav, ilmas kõige vabam rahvas. Ilus ja armas on meeletuletada, missuguse armastuse ja vaimustuse tu-lega Eesti ärkamisaja tegelased tööd tegid usus pa-rema tuleviku sisse.

Ja sündis ime. Ilmasõja läbi vintsutatud, kurnatud, okupatsiooni võimude poolt alandatud, rõhutult, seista palja kätega korruga nelja vaenlase ees. Põhja ja hommiku poolt Vene punaste laviin, lõuna poolt Lan-desver — Balti parunitega, kodus ähvardasid sisemised rahutused ja nälg. Neis tingimistes Eesti mitte üksi ei võitnud, vaid kirjutas suure ja kuulsa ilmariigile oma tingimised ette. See on ennekuulmatu, kuid sün-dinud tõsiasi, mida järeltulevad põlved tuhandete aas-tate pärast ehk muinasjutuks tunnistavad, nagu Eesti rahva enamus Piibli tõdesid muinaslugudeks ja võima-tuteks asjadeks peavad.

Meie võime tänulikud olla oma usklikkudele esi-isadele ja emadele, kes õhkamisi ja palveid Jumala poole saatsid, kes palves laulma hakkasid: „Su üle Jumal valvaku, mu armas isamaa“. — Jannsen.

„Issand, surres jätan maha, Sinu hoole isamaa! Isamaale saagu sõrmus: Lootus, usk ja armastus“. — Koidula.

Need on Jumala trooni ette tõusnud ja säääl kuul-dud. Jumal on Eesti rahvast tarvitanud, et kõikide au maha kiskuda ja vägevaid maha murda. Jumal on Eestit tema iseseisvuse kindlustamisega austanud, teda oma rahva peresse vastu võtnud. Laul 33:12. Kas mõistame seda õieti hinnata? —

Kui meie seda veel teinud ei ole, siis tahame oma esivanemate jälgedesse astuda, tänutundes ja palves hüüda: „Issand! Sa oled väärt võtma tänu, au ja kiitust. Õpeta meid lootma, uskuma, armastama ja Sinu tahtmist täitma!“

Suuremat armastust ei ole ühelgi inimesel, kui Eesti poegadel, kes jätsid oma elu Eesti rahva eest selleks, et meile vabadust kindlustada. Ei saa olla suuremat austamist langenuile, kui kättevõidetud vabadust, kui Jumaliku andi, kasutame Eesti rahva kõlbliselt uuestisünnitamiseks ja kõrgete vaimuannetega ehitamiseks, kes vägev Kristuses võitma kõiki raskusid ja pahesid.

Poliitilised ja majanduslised vahekorrad võivad uuesti muudetud saada, küllus puuduse eest, armastus vihkamise ja elu surma eest taganeda. Aga üks ei muuda ennast mitte, see on Jeesus Kristus, Igavene Jumal, igavene armastus. Tema on seesama eile, täna ja igavesti. Ebrea 13:8. Tema tahab Eesti rahvast ja kogu maailma õnnelikuks ja õndsaks teha. Tema töötab omakseid kaitsta ja raskustest läbi viia — igavesele rahumaale. Veel täna, kostab Jumala kutse: „Pöörake minu poole, siis tahan mina teie poole pöörata“ Katsuge mind. Tehke proovi. . . .

„Ära karda mitte, sest mina olen sinuga, ära vaata mitte enese ümber, sest mina olen sinu Jumal, ma teen sind tugevaks, ma aitan sind ka, ma pean sind ka üles oma õiguse parema käega.“ Jesaia 41:10.

„Kui sa veest läbi lähed, olen mina sinuga ja kui sa jõgedest läbi lähed ei pea nemad sind mitte ära uputama, kui sa tules käid, ei pea sa ära põlema ja tuleleek ei pea sind mitte kõrvetama.“ Jes. 43:2.

„Kes kõigekõrgema Jumala kaitsmise all elab ja alati Kõigevägevama varju alla jääb, ei see pea mitte kartma öö hirmu ega noolt, mis päeva ajal lendab; ei katku, mis mustas pimedas käib, ega surma tõbe, mis lõuna ajal ära raiskab. Ehk tuhat langevad sinu kõrva ja kümmetuhat sinu paremale poole, ei pea see mitte sinu ligi saama. Aga oma silmaga pead sa

vaatama ja näha saama, kuidas hõelatele kätte maksetakse.“ Laul 91: 1—8.

„Ja nemad peavad igaüks oma viinapuu all ja oma viigipuu all elama ja ei pea ükski neid ära peletama, sest vägede Jehoova suu on seda rääkinud.“ Mika 4:4.

„Ma võtan teile taeva luukisid lahti teha ja õnnistust teie kätte välja puistata senni kui liiaks saab.“ Malakia 3:10.

„Ja see peab sündima, kui sa Jehoova oma Jumala sõna õieti kuuled ja katsud teha kõige tema käskude järele, mis sulle täna käsin: Ja kõik need õnnistamis-
sed tulevad su peale ja saavad sind kätte, kui sa Jehoova oma Jumala sõna võtad kuulda. . . Õnnistatud on su ihu sugu ja su maa vili ja su lojuste sugu. . . Õnnistatud on su korvid ja su leivakünad. . . Jehoova tahab sulle oma hea varanduse taeva lahti teha ja su maale vihma anda omal ajal ja kõik su kätte tööd õnnistada, et sa võid mitmele rahvale laenata ja sull ei ole tarvis laenuks võtta“. 5 Moos. 28: 1-14.

Mis nõuab Jehoova su käest.

Mika 6:6—8.

1) Et sa pead tegema, mis kohus on ja heldust armastama ja ennast alandama käies oma Jumalaga.

2) Seda käsen mina teid, et teie üksteist armastate. Joh. 15:17.

3) Tehke heaks oma viisid ja oma teod. Jeremia 7:3—7.

4) Mõistke tõsist kohut ja heldusest ja halastusest, tehke head iga mees oma vennale. Ärge tehke liiga ei lesele, ega vaesele, ega vaese lapsele, ei võõrale, ega viletsale; ja ärge mõtelge omas südames üksteisele kurja teha. Sakaria 7:9—10.

5) Rääkige tõtt üksteisele ja ärge armastage valevandumist. Sakaria 8:16—17.

6) Pidage isekeskis rahu. Markus 9:50.

7) Olge pika meelega. Jak. 5:7.

8) Andke üksteisele andeks. Matt. 18:21—22.

9) Iga hing heitku ülemate alla. Rooma 13:1—7.

10) Jõudke üksteise ette austamisega. Rooma 12:10.

11) Kartke Jumalat, austage valitsust. 1 Peetr. 2:17—19.

12) Anna mu poeg oma süda mulle ja su meel hoidku minu viisisid. Õpet. s. 23:26.

Kui palju oleme Jumala nõudmistest täitnud? Võtke vaevaks läbi lehitseda ajalehtede aastakäike, siis leiata säält punastama panevat nilbust, kadedust, viha, enese kiitust, ülistamist, riiki juhtivate jõudude halvaks panemist, pilget ja Jumala teotamist. Kas usute sel viisil

iseennast, rahvast, riigi ja rahvamajandust parandada võivat? —

„Aga see peab sündima, kui sa Jehoova oma Jumala sõna mitte ei kuule, ega katsu teha kõige tema käskude ja seadmiste järele, mis ma täna sulle käsin: et su peale tulevad kõik need äravandumised ja saavad sind kätte. Äraneetud oled sa linnas, äraneetud oled sa maal. Äraneetud on su korv ja leivaküna“.
5 Moos. 28:15—68.

Laske endid noomida!

Laul 2:10.

Kui hea isa ja kasvataja õrnalt ja sõbralikult algab Jumal noomimist: „Ma olen lapsi kasvatanud ja suureks tõstnud, aga nemad on minu vastu üle astunud. Härg tunneb oma peremeest ja eesel oma isanda söime; Eesti rahvas ei tunne mind mitte, ega võta mitte mind vastu“. Jesaia 1:2—3.

„Teie mõtlete omas südames: Ei ole Jumalat. Aga siis tunnete suurt hirmu, kui mina olen õigete seltsis. Ma vaatan taevast teie peale, et saaks näha, kas keegi mõistlik oleks, kes Jumalat nõuaks. Mind ei hüüa teie appi. Kas olete kõik ära taganenud?“ Laul 14:1—4.

„Eesti rahvas, mis ma olen sulle teinud ja mis ka olen sulle vaeva teinud? Kosta mu vastu!“ Mika 6:3.

„Lapsed korjavad puid kokku ja isad teevad tuld üles ja naesed sõtkuvad taigat, et kookisi teha taeva Melekitele (taeva jumalanna) ja jooma ohvrit valada teiste jumalatele, et nemad mind äritavad ja iseendid äritavad ja häbisse saavad.“ Jeremia 7:18—19; 44:1—20.

„Vaata töötegijate palk, kes teie maad on ära lõiganud, mis teist on kinnipeetud, see kisendab, ja lõikajate kisendamised on tulnud vägede Issanda kõrvade ette.“ Jakob. 5:4—8; Mika. 3:1—4.

„Eks ole ikka veel õela kijas õelaid varandusi ja ära neetud kasin vakk. Sest linna rikkad on täisväe-kauba tööd, ja kes seal elavad räägivad valskust ja nende keel on täis kavalust nende suus.“ Mika 6:10—12.

„Ja nemad narrivad igamees oma sõpra, ja tõtt ei ei räägi nemad mitte; nemad õpetavad oma keelt

valet rääkima ja väsitavad endid ära ülekohtu tehes. Nende keel on üks teravaks tautud nool, see räägib kavalust. Kes mõtlevad palju kurja omas südames, igapäev tulevad nemad kokku taplema. Nemad ihuvad oma keelt kui madu; paha mao viha on nende huulte all.“ Jeremia 9:4—7; Laul 140:3—4.

„Teie ei kinnita mitte neid, kes nõdrad, ja seda, kes haige, ei paranda teie mitte, ja mis haavatud on, ei seo teie mitte kinni, ja mis äraaetud ei saada teie tagasi, ja kes ära kadunud, ei otsi teie mitte, vaid teie valitsete nende üle valjuste kange hirmuga.“ Esekiel 34:4—6.

„Igaüks ehitab Siionit verrega ja Jeruusalemma kõrverusuga. Tema peavanemad mõistavad kohut meelega pärast ja tema preestrid õpetavad hinna pärast ja ta prohvetid kuulutavad õnne raha pärast.“

Mika 3:10—11.

„Seda kõik oled sa teinud ja ma olen võit olnud; sa mõtled, et ma õieti pean olema kui sina; aga ma tahan sind noomida ja kõik su silma ette seada.“ Laul 50:21.

Õnnelik võib olla see laps, kellel hea isa on, kes mõistab õigel ajal õrnalt noomida enne kui vitsa tarvitab. Sellepärast jääme vaikselt Jumala ette seisma, ning laseme Teda meile meie tegusid silma ette seadida ja noomida ning sellele, kes seda sündida laseb, ka uut jõudu ja valgust annab oma elu parandamiseks.

Laseme meile meeletada: kas oleme Jumalale südamest tänu toonud, oma vabaduse, iseseisvuse ja rahu eest. Kas meie kõrged riigimehed on ise selle peale mõtelnud, kas on nemad rahvast selle peale juhtinud. Taluperemehe härg tunneb tõesti paremini oma peremeest ja tema sõime, ning on tänulik, kui suurem osa Eesti rahvast oma Jumalale.

Asutava kogu avamisel leidis ruumi üksteise kiitmine ja tänamine, seal juures unustades, et inimene ei või oma samme kinnitada (Jeremia 10:23) vaid Jumal on annud rahvale ühtmeelt võitlemiseks ja on võiduks kaasa aidanud. Ikka enam ja enam unustakse meie suurtel laulupidudel Jumalale tänu ja kii-

tuse toomine, ning kavatsetaval üleriiklisel laulupidul 1928 a. ei mõelda Jumala auks ühtegi tänu ja kiituse laulu ettekanda. Ometi armastab Jumal tänu ja kiituse laule. Muusika mehed, ärge imestage siis, et Teie asi tagurpidi läheb ja pettumust pettumuse peale üle elate nagu seda oma muusika lehes kaebate. Mida teeksite teie oma lastega, keda teie olete kasvatanud, koolitanud, jalule aidanud ja nüüd need teist midagi ei hooli? —

Tuletame meele meie suurpühi, aastapäivi, lõikuspühi, ristseid, pulmi j. n. e. Üksteise ülistamine, söömine, joomine ja lõbud on meie päivil meie ebajumalad, keda teenivad noored kui vanad, riigimehed kui kodanikud. Paljud pühad ja pidud on kujunenud sõna otsekoheses mõttes prassimiseks ja trilli-trallitamiseks, iseeneste ja Jumala äritamiseks, mis sagedasti narrusteni ja Molokile inimohvrite toomiseni läheb. Meie unustame, et Jumal on vilja kasvada lasknud, kättetööd õnnistanud, rahu kindlustanud. On unustatud tõsine pühalik tänupalve ja püha rõõmutuju.

Teised kaebavad, nutavad ja norutavad kui kõrkjad tuule käes, nagu oleks seda Jumalale tarvis. Kuid Jumal põlgab seda. Meie Jumal on rahu ja rõõmu Jumal, kes täidab kohtlasest südamest tulnud palveid, kui meie teda nõnda teenime kui Jumal seda tahab. Vaata Jesaia 58:1—11; Jakob. 1:27; Matt. 25:35—36.

Eks ole meil ka neid, kes tööpalga kärpimisi, pettuse ja võera vara omandamise teel üle öö rikkaks tahavad saada ja rikkaks on läinud. Meil on küll juhtumisi, kus töölistele kasina vakaga palka on makstud.

Riigikogus, omavalitsuste esituskogudes ja ajakirjanduses omavaheline purelemine, üksteise pilkamine, narrimine ja valitsuse kukutamise katsed on otse läilaks läinud. Kirjanduses, kinodes ja teatrites, kriminaal ja seksuaal romaanide käsitlemisega külvatakse kihvti, millega rahva hinge õrnemad tunded ja paremad aated hävitakse. Meie kanname vastutust Jumala ja inimeste ees. Kas jõuame ükskord vastutada nende inimhingede eest, keda oma eeskujuga langemise ja hukatuse teele oleme viinud, keda Jumal oma sõna

järele meie silma ette tahab seada ja meie käest iga tühja sõna üle aru pärib. Kas jõuame tema ees seista? —

Eks viida kohati veel praegugi paganatele Jumalariiki ja kultuuri tule ja mõõgaga, nõnda toodi seda ka Eestisse. Inglise riigimees Lloyd George 1926 a. sügisel esines Bradfordis kõnega, tähendades: „Lääne tsivilisatsiooni kaitse tähe all tahetakse kauges idas sõja kellasad helisema panna. Kõik väljamaalased Hiinas kannatavad praegu ainult oma isikliku saagihimu pärast“. „Vaba Maa“ Nr. 289—1926 a.

Paljudel juhtumistel kogutakse Jumalariigi heaks nende abinõudega raha, mis inimesi langemisele viivad — igasugused tantsud, balletid, kodused ja avalikud loteriid, loterii-allegriid, Ameerika oksjonid j. n. e., kus inimesed tõmbenumbritega asarti aetakse, kes siis tasakaalu kaotavad, rohkem selleks kulutavad, kui nende kandejõud seda lubab ja pidudelt, loteriidelt ja oksjonitelt kibeduse tundega lahkuvad ja sagedaste ka perekonda tüli viivad. Otstarb ei pühenda abinõu. Jumal kõverusega kogutud raha ja tehtavat tööd ei õnnista.

Vaimulikud, vaeste ja laste eest hoolekandjad, kooliõpetajad, haigemajade, hullumajade ja vangimajade juhatajad, advokaadid ja kohtunikud, kas olete oma hoolealustele eluvee allikat juhatanud, kust nemad eluks jõudu ja rammu võivad ammutada? Kas olete oma hoolealuste hingedesse süvenenud, nende eksistuste kurbtuse, rõhutatud meeoleolu, haiguste peapõhjuste ja meeleheite üle järele pärinud? — Kas olete nende närtsivat ja ahastavat hinge kinnitanud, toitnud ja parandanud, nõnda kuidas Kristus seda nõuab? —

Kõik teie iseenesest targad omal jõul eluuuendajad, arad, valguse ja värke õhu järele õhkajad. — Oh teie salalikud. Teie teate, kust valgust võite leida. Teie ei otsi ise seda, ega juhata seda ka teistele. Kui Kristus iseenesest ei võinud ühtegi teha, veel vähem võite teie midagi ilma Kristuseta teha. Joh. 5:30; 15:5.

Teie usute, et teadus, kunst, raha ja lõbud, et need Teie elu õnne allikad, elust ja surmast läbi aitajad on.

„Kisendage siis oma jumalate poole, kellele teie ohverdate ja oma elu ohvriks olete toonud. Need ei või teid poolegi peasta teie õnnetuse ajal, „ütleb Jumal. Jeremia 11:12.

„Kes ei ole julgenud Kristust tunnistada inimeste ees seda tahab Kristus ära salata oma Isa ees. Matt. 10:32—33.

Teie mitmesuguste nimetustega ristikoguduste esitajad: Mikspärast teie üksteist põlgate ja purelete ja Kristuse tunnistajatele oma kiriku ukсед sulute. On teil karjamaa kitsas, või toitu vähe. — Mis üle jääb, tallate oma jalgadega ära. Esekiel 34:18—21.

On see armastus ja üksmeel, mida Kristus oma riigi töötajatel nõuab. Karjatsed on totraks läinud ja Jehoovat ei ole nemad nõudnud, seepärast ei ole nemad mitte targasti enestē asju ajanud ja kõik nende kari on laiali pillatud.“ Jeremia 10:21.

Sellest on rõõmustaval viisil aru hakanud saama ka vaimulikud ise, mida tunnistab 1925 a. Stokholmis ärapeetud tegeliku ristiusu ilma konverentsi läkitus ristikogudusele. Vaata „Protestantline Ilm“ Nr. 9 1925 a. Andku Jumal kõigile hingekarjastele õiget arusaamist ja jõudu Kristuse järel käimiseks.

On liik inimesi, kes endid usklikeks nimetavad, kõrgilt teiste peale alla vaatavad ja Jumala päeva ootavad. Kuid Jumal küsib tähendusrikkalt: „Mistartvis on teil Jehoova päev.“ Amos 5:18; Joel 2:11.

Sa usaldad iseennast ja inimesi palju rohkem kui Jumalat ja Tema Poega, kes küsib: Kas oled maailmale valguseks või komistuseks? Kas kannad usu vilja? Matt. 10:8; 25:35—36; Kalat. 5:22; Jaakob. 2:14, millest maailm ja Jeesus sinu usku tunda võivad. Sest Jeesus ütleb: Ei saa kõik, kes minu vastu ütlevad: Issand, Issand, taevariiki, vaid kes teevad minu Isa tahtmise järele, kes taevas on.“ Matt. 7:20—21. Vastasel korral kuuled Jeesuse vastust: „Mina ei ole teid elades tunnud, taganege minust ära, kes teie ülekohut teete.“ Matt. 7:23.

Sellepärast katsuge endid läbi, et teid „uskmatuteks usklikeks“ ei ristitaks. 1 Tim. 5:8, Luuka 9:40-41.

Jumal küsib otsustavalt: „Kas tahate ikka peale varastada, tappa, abielu rikkuda ja valega vanduda ja Paalile suitsetada ja käia teiste jumalate järel, mis teie ei tunne? — Ja nõnda tulla ja seista Jumala palge ees ja tahate öelda: Meie oleme peastetud... On sinu vahekord Jumalaga selge? — Jeremia 7:9—10.

Kui teie teete mulle vastuoksa, siis tahan ka teile vastuoksa teha.

3 Moos. 26:23—24.

Punase joonena käib piiblist läbi Jumala kindel tahtmine inimsugu paremuse poole juhtida, inimsoole oma vara aitasid avada, temale sõbraks olla ja teda enese sarnaseks kasvatada. Inimsugu tahab aga oma rada käia. Jumal kui kõige asjade looja, ilmaruumi valitseja, heakorra eest vastutaja, headuse, helduse, truuduse, õiguse ja armastuse isa, nõuab korda. Kui inimene vabatahtliselt Jumaliku korrale ei allu, siis võtab Jumal surveabinõud tarvitusele, nagu meie oma sõnakuulmata lastele ja valitsus isiku ja riigikorra vastu eksijate vastu mitmesuguseid surve ja karistusabinõusid tarvitab. Jumal teeb seda pika meelega, kannatades, mis meid sagedasti arvamisele viib, nagu ei olekski Jumalat, ehk nagu salliks Ta ülekohut. See on ekslik vaade. Jälgige piiblis Jumala õpetusi, manitsusi, noomimisi, ähvardusi; pange igapäevast elu tähele, siis leiata siin täpset ühtlust ja kindlat korda, ning midagi ei sünni ilmaruumis teadmata ja otstarbeta. Nagu Jumal Aadamale paradiisis ütles: „Sest mil päeval sa sest sööd, pead sa surma surema.“ 1 Moos. 2:17, mis-sugusest keelust üle astumine Jumalast lahutamise ja paradiisist välja ajamise kaasa tõi. Nii toob ka praegu jumalikkudest käskudest üleastumine igasuguseid viletsusi, karistusi ja lõpuks Jumalast lahutamist kaasa.

„Jumal ütleb:“ Ma olen teie vastu aegsasti küll rääkinud, ja teie ei ole kuulnud ja ma olen teid hüüdnud ja teie pole vastanud.“ Jeremia 7:13. Seepärast

ütleb Jehoova nõnda: Vaata ma toon õnnetust nende peale, kust nemad ei või peaseda; ja nemad kisendavad siis küll mu poole, ja mina ei kuule neid mitte. Jeremia 11:11—12.

Seepärast vaata, ma olen see, kes võtab veel imet teha rahvaga väga imelikul viisil, et nende tarkade tarkus peab kaduma ja nende mõistlikkude mõistus peab varjule minema. Jesaia 29:14.

Jumala ähvardusi ja ajamärkisid tähelepanes, leiame, et Jumal on oma ähvarduste teostamisele asunud. Nii Moosese raamatus 26 peatükis 13—46 salmini loetakse üles terve rida karistuse astmeid, mida oleme üleelanud. Võtke piibel ja võrrelge oma elu sellega.

5 Moosese raamatus 28 peatükis 14—68 salmini jätkub ähvarduste nimekiri. „Aga see peab sündima, kui sa Jehoova oma Jumala sõna mitte ei kuule ega katsu teha kõige tema käskude ja ta seadmiste järele, mis ma täna sulle käsin, et su peale tulevad kõik need äravandumised ja saavad sind kätte.“ Vaatleme mõnda neist, mis meie praegusaja majanduslisi ja ühiskondlisi pahesid puudutavad.

28 s. „Jehoova nuhtleb sind hullumeelega ja sõgedusega ja südame ehmatusega.“ Viimase 100 a. jooksul on nõdrameelsete ja närvihaigete ja hüsteerikute arv mitmekordseks kasvanud.

30 s. „Sa kihlad ennast ühe naisterahvaga ja teine mees naerab teda ära.“ Igapäevane nähtus.

35 s. „Jehoova võtab sind lüüa kurja paiseiga põlvede küljes ja sääreluude küljes, et sa ei või paremaks saada, su jalatallast su pealaest saadik.“ Eks ole süüfilis ja muid parandamata haigusi, mis kõiki kehaosaid tabab ja edasi pärandatud saavad.

36 s. Jehoova saadab sind ja su kuninga, keda sa enese üle tõstad minema ühe rahva juure, keda sina ja sinu vanemad ei olè tunnud, ja sa võtad seal teinida teisi jumalaid, mis puud ja kivid.“ Eks ole Eestis mitmed järsku ja ootamata vastu oma tahtmist Venemaale saadetud. 1920 a. üksi üle 100 inimese korraga. Paljud kommunismuse poolehoidjad on ise Vene-

maale Vene rahva juure läinud, kellele järgnes ka üks täievolitusline minister Ado Birk selleks, et Jumala sõna tõeks teha.

38 s. „Küll sa viid palju seemet välja põllule, aga pisut saad sa koguda.“ Tänapäev on see üldine kaebtus.

39—40 s. „Ja küll sa istutad ja harid viinamägesid aga viina ei saa sina juua ega kokku korjata, sest ussid söövad seda ära.“ Meie aiapidajad ei vaidle vist sellele vastu. Möödunud aastal tulid veel-linnud-hoburäästad ussidele appi, kes paari päevaga marja-aiad ja kirsipuud paljudel täiesti paljaks söivad.

43—44 s. „Võeras, kes sinu juures on, peab palju ülem olema kui sina, aga sina pead ikka alamale minema. Tema võib sulle laenata aga sina ei või talle laenata; tema saab peaks ja sina saad sabaks.“ Eks ole mitmed ärimehed, taluperemehed ja nende pojad oma sulaste käest raha laenanud, seni kui äri või koht sulasele on läinud — sulane peremeheks ja peremees sulaseks saanud. Seepärast, et sa ei ole Jehoovat oma Jumalat teeninud rõõmsa ja hea südamega. s. 47.

„Seepärast, et Siioni tütreid on toredad ja käivad kael püsti ja pöörlevad silmi, käivad ja kõnnivad tip-pamisi ja panevad oma jalad kalli ehtega kinni. Seepärast tahab Issand Siioni tütarde pealae kärnaseks teha ja Jehoova tahab nende häbeduse paljaks teha. Sel päeval tahab Issand ära saata nende kalli jalgehte ilu, ja päikese ja kuukujuga kaela ilud, kõrva pärlid, peailud, käiskuued, ilurohu toosid, sõrmused, välja õmmeldud riided, peeglid, mütsid. . . Ja see peab sündima, et kalli rohu asemel peab rambi hais olema ja vöö asemel vermed, ja palmitud hiuste asemel paljas pea ja käiskuue asemel kotiriide kuub ja kõrvetus ilu asemel. Su meesterahvas peab mõõga läbi langema ja su vägevad mehed sõjas,“ Jesaia 3:16—25. Kas ei käi tänapäev meie avalikud naised sunniviisil arstidele oma häbedust näitamas, teised oma häda pärast. Kõigi nende lõputulemus on närvinõrkus, haigused ja hullumaja, kus juuksed maha lõigatakse ja rahustamiseks kotiriidest kuube ja mõnikord teenijate

poolt vermeid sünnitavaid abinõusid tarvitakse. Ka Dr. Bemmelen tunnistab oma uurimuste põhjal: „Sõjalung on seksuaalne nähtus.“ „Vaba Maa“ Nr. 248—1926 a. — tõendus, et Jumal laseb sõjad tekkida inimeste kõlvatuma elu karistuseks.

„Sest vaata, Issand vägede Jehoova tahab Jeruusalemma ja Juuda *) käest ära võtta kõiksugused toed, kõik leiva toe ja kõik vee toe, vägevad ja sõjamehed, kohtumõistjad ja prohvetid, ja mõistlikud ja vanad mehed. Pealikud iga viiekümne üle, ja austatud mehed ja nõuandjad ja targad sepad ja mõistlikud kõnemehed. Ja ma tahan poisid nende vürstideks panna, kes naeru viisil peavad valitsema. Ja rahvast peab sunnitava mees mehe läbi ja teine teise läbi; poisid lähevad toredaks vanade vastu ja halvad nende vastu, kes au sees. Sest vend hakkab oma isa peres oma venna käest kinni ja ütleb: Sul on riided, ole meie pealikuks, see meie hädaline põli olgu su käe all. Siis võtab tema sel päeval oma käe vandudes üles tõsta ja öelda: Ei saa see vigadus minust parandatud sest minu kojast ep ole leiba ega riideid; ärge pange mind rahva pealikuks. Sest Jeruusalemm kohtustab ja Juuda rahvas langeb, sest nende keel ja nende teod on Jehoova vastu nõnda, et nemad vastu pannes Tema au silmi vihastavad. Nende häbemata julgus tunnistab nende vastu ja nemad kuulutavad oma pattu üles kui Sodoma rahvas ja ei pea neid mitte varjul; häda nende hingedele! Nemad teevad iseenes-tele kurja. Ütelge õigele, et temal hea põli tuleb; sest tema peab oma tegude kasu kätte saama. Häda õelale ja kurjale, sest tema kätte peab tasutama seda mõõda, kui ta väärt on.“ Jesaia 3:1—11.

Selge pilt meie praeguse Riigi ja rahvamajanduse poliitikast ja kõlblisest elust. Meil on paljud toed katki murtud. Kes mitte ei hädaldaks ja ei kaebaks. — Olgu see tööstur, kaupmees, ajakirjanik ehk poliit-

*) Ristirahvas on Kristuse lunastuse läbi Israeli õigustes; Samuti maksavad kõik Israelile antud töötused ja ähvardused ka meie kohta täies ulatuses.

tikategelane, riigimees, põllumees, tööline, muusikamees, haridustegelane või vaimulik. Kõik hädaldavad oma viisi ja märgivad, et nõnda edasi minna ei või. „Pööret on tarvis“, on üldine hüüdsõna. Meil on targad riigi sepad ja toed järsku surma läbi katki murdud, näituseks lugupeetud riigimees J. Poska — ajal, mil teda isamaa kasuks väga tarvis oleks olnud ja oma eluaastate järele oleks küll võinud veel töötada. Ka poliitiliselt näitelavalt on kadunud vilunud riigimehed. Alles hiljuti saadeti üks täisvoliline minister pilke ja naeru all Venemaale Eestit esitama. Eks ole meil poisid vürstideks ja valitsejateks olnud, kes naeruviisiliselt on valitsenud. Eks ole meil vaevalt põlvpükstest väljajõudnud koolipoissa Riigikogus olnud, kes iseenesest toredad, kes vanade seltskonna ja Riigitegelaste vastu, kes tõsist lugupidamist ja austamist väärivad, halvaks panevalt ja pilkavalt väljaastunud. Lehitsege Riigikogu protokolle ja meie ajakirjandust, siis vast tuleb meele. Eks tõuse mehed ülesse ja ütles oma sõbra vastu: Sul suuvärk hea ja riided seljas, mine Riigikogusse, valitsusse ja paranda oma käega meie viletsat seisukorda. Eks ole ka praegusel silmapilgul Riigikogus isikuid, kes käe üles tõstavad teatades: Meie valitsusest osa ei võta — teades, et paremuse toomine nende võimuses ei seisa. Vaata „Vaba Maa“ Nr. 306—1926 a. M. Martna uueaasta soov.

Jah — iga rahvas on oma valitsuse väärt. Tahame paremat valitsust peame enne iseennast parandama. Siis annab Jumal meie valitsusele rohkem ühtmeelt, mõistust ja tarkust riigielu juhtimiseks.

„Vägede Jehoova käest peab su kätte nähtama kõue müristamine ja maavärimise ja suure healega, tuulispea ja kange tuulega ja ärasööva tuleleegiga.“ Jesaia 29:6.

Need ähvardused lähevad igapäev meie silma ees täide. Meil Eestis on kohati liig vihma ja vett olnud. Möödunud aastal tegi liigvesi Petseri pool suurt kahju. Pikne ja torm tegid kahju septembri kuus. Looduskahjude üle toovad ajalehed teateid iga päev. Suurem maavärisemine oli paari aasta eest Jaapanis,

mis hävitas mitu linna ja surma said mitutuhat elanikku. Jaapanlased tunnistasid seda Jumala nuhtluseks patu pärast.

Poolamaal, Itaalias olid suured veeuputused kevadel, Ameerika Ühisriikides ja Indias detsembris m. a., mis suuri kahjusid sünnitasid. Dets. lõpul Hispaanias ja lõuna Prantsusmaal kange külm, millist seal kunagi varem nähtud ei ole. „Vaba Maa“ Nr. 303—1926 a. lgaüks peab tunnistama, et loodusvæed on nagu seganini paisatud ja mässama hakanud. Näiteks väikeväljavõte „Vaba Maast“, mis mul silma on torkanud 7. sept. kuni 30. dets. 1926 a.

7. septembril kole taifun kesk Jaapanis teinud kolledat hävitustööd.

20. septembril hävitav torm Floriidas. Üle 1000 inimese surma ja mitutuhat haavata saanud. Linnas varisesid majad kokku, 40.000 elaniku peavarjuta. Miami sadamas hävinesid 150 laeva. Viljad on hävitatud. Meksiko lahes möllab torm ja teeb kahjusid.

5. oktoobril marukatastroof Itaalias. Brindisi ja Lecce vahelised maakohad on tormist hävitatud, põllud 1,5 meetri sügavuselt vee all. Viljad ja viljapuuaiad hävitatud. Kahjud tõusevad miljonitesse liiridesse. Ühisriikide idapoolses osas kuumus 40 pügalat, kuna samal ajal oli Montones kange külm. Idaho ja Wyomingi piirkondades on kuue jala paksuselt lund sadanud. Kari on hulgaliselt hukkunud. Rikkas Manitolorus hävines viljasaak 12 miljoni dollari väärtuses.

23. oktoobril Kuuba saarel ja Havannas torm maatas teinud 10 linna ja 10 küla. Surma saanud 600 ja vigastatud 9000 inimest.

31. oktoobril rasked lumetormid, äikesed, rahesajud Prantsusmaal, Brestis, Quessantis, Manbeuge'is, Ulem-Loire ja Ulem-Sovoy piirkonnas, Freiburgi ümbruses, Hannsdorf-Niederlinde raudteeliinil, Ameerika ida rannas, Massachusette'is, Birginiani ja New-Yorki linnas.

8. detsembril New-York lume all, 121 laeva jões kinni, kange külm, mitu inimest ära külmanud.

14. detsembril Jaapanis Numashu linn ära põlenud, 10.000 elanikku peavarjuta. Austraalias kohutavad metsa

põlemised. Tuli on hävitanud külad ja viljad, kahjud suured. Jaava saarel maavärisemised.

15.—30. detsembrini Euroopas ja Ameerikas enneolemata suured tuisud, külmad, veeuputused ja maavärisemised, mis palju kahju sünnitasid, viljasid, linnasid ja laevu hävitasid ning palju inimohvreid nõudis.

Jumal ähvardab rahvast piiblis lindude, rohutirtsude ja metselajatega, missuguseid karistusi Venemaa 1926 aastal üle elas, riik ja rahvas selle all raskelt kannatas.

Küsige minu käest tulevaid asju.

Jesaia, 45:11.

Jumal on inimkonnale oma ligiolemist ilmutanud küll vaimus, küll väes, hädas ja viletsuses, tuules ja tormis, armastuses ja vihas. Ta tahab inimesi, kui kana oma poegi tiibade alla koguda, soendada ja varjata kõigi eest. Ta hüüab: „Ärka üles, kes sa magad!“ Eves. 5:14. Kuid inimkond norskab. Ta ei kuule Jumala tasast manitsevat häält ega kutsumist. Jumal peab inimsugu kõuega äratama, tuule, tormi, vee, rahe ja tulega ähvardama ja karistama. Uskmatud inimesed targutavad Jumala olemise ja tema võimise üle, tunnevad hirmu ja ahastust tuleviku pärast. Ka siin on Jeesuse ettekuulutus tõeks läinud: „Inimesed lähevad rammetumaks kartuse ja asjade ootamise pärast, mis maailma peale peavad tulema, sest taeva vägesid peab kõigutama.“ Luuka 21:26—27; Matt. 24:25—27.

Ei ole kunagi nii palju prohveti kuulutamisi, unenägemisi ja täheteadlaste ennustusi olnud kui praegu ning kõik kui ühest suust kuulutavad 1927 a. ja järgnevatel aastatel suuri ja õudseid looduse ja sõja sündmusi ja on kärsitud.

Ilmakuulus astroloog Radetky kuulutab 1927 a. ilma katastroofe. Mere pinna võnkumised, üle ujutamised Atlandi ja Vaikse okeani voogudest. Suurem osa Inglise laevastikust hukub. — Prantsuse tähetark Andoux ennustab maavärisemisi Lõuna Ameerikas. Pariisi selgelt nägija Forthuni kuulutab Põhja Ameerikas hävitavaid torme. Astroloog Grimm ennustab 1927 a. suvel suuri tulekahjusid ja katku sarnaseid

taude. Berliini selgelt nägija proua Jordan näeb kustunuid kraatereid, mis hakkavad laavat välja ajama, saared vajuvad mere põhja. Ameerika, Prantsuse ja Inglise tähetargad kuulutavad enamluse langemist veebruaril kuul 1927 a. — Vaata „Vaba Maa“ Nr. 279—1926 a. „Kaja“ Nr. 283—1926 a. „Rahva Sõna“ Nr. 30—1927 a. „Esmaspäev“ Nr. 16—1927 a.

„Ja päevas ja kuus peavad imetähed olema ja maa peal peab rahval ahastus olema.“ Luuk. 21:25; Joel 2:10; 3:4; 4:15;

Juba toovad ajalehed teateid uute enneolemata loodusnähtuste üle. Nõnda kirjutab „Vaba Maa“ 12. detsembril 1926 a. sõnasõnalt: „Pariis pilkases pimeduses: Pariis, 10. dets. Täna kattis Pariisi haruldaselt paks udu. Päev oli nii pime kui talvine öö. Kõige tihedam oli udu kesklinnas. Uulitsaid valgustati tuledega. Kell 11,15 min. kustusid kesklinnas tuled elektri rikke pärast. Tuli gaasi ja muid valgustusvahendeid tarvitusele võtta. Kõige suurem oli segadus börsi ees pimeduse pärast. Rehkendati akende all ja võrede ees viletsate gaasi või õlitulede valgusel. Suured bulvaarid olid täiesti pimedad. Elekter sai korda alles kell 14,30 min. Öhtuks ei olnud udu sugugi veel lahtunud. See nähtus on Pariisis täiesti enneolematu.“

Samuti kirjutavad lehed taudidest nagu gripp, mis isegi Rahvasteliidu liikuma pani, enneolematutest külmadest Hispaanias, Prantsusmaal ja Ameerikas 27. detsembril, mis palju viljasid, loomi hävitanud ja suuri kahjusid teinud. Loodusteadlased ennustasid külmasid juba oktoobris ette, mis on tingitud päikese plekkide maksimaal ajajärgust, kuna viimased omasoodu ühenduses üle maakera käivate magneetiliste tormidega, mis kõik varem samalaadilised nähtused üle trumpavad. „Vaba Maa“ Nr. 253 1926 a. Kui tõsiselt pilku heidame praeguste ja loodussündmuste peale ja neid piibliga võrdleme, siis leiame, et maailm elab mingisugust karistuste ajajärku üle, ning läheneb veel suurematele ja õudsematele sündmustele. Jumal tahab nende raskuste läbi rahvaid järelmõtlemata sundida, et

on üks Jumal, kes rahvaste saatust juhib, kes õiguse ja tõe eest võitleb, ülekohtu karistab, rahvaid parema tuleviku tarvis ette valmistab, ning õelaid, kes meelt ei paranda, ühel ehk teisel viisil Jumalakartlikkudest lahutab. Kui see inimeste võimuses oleks, siis laseks nii mõnigi ülekohtu pärast taevast tuld ja tõrva maha sadada. Kui Jumal ütleb: „Minu mõtted ep ole mitte teie mõtted ega teie teed minu teed. Nõnda peab mu sõna olema, mis mu suust välja läheb; ei see pea mitte tühjalt mu juure tagasi tulema, vaid tægema, mis mu meele pärast on ja korda saatma, miks ma seda olen läkitanud.“ Jesaia 55:8—11.

Sellest selgub, mispärast nii paljud inimlikud kui ka piiblikud kuulutused täide minemast viibivad, sest Jumal kannatab rahvaga, annab temale patust pöörmise aega. Nineve linna rahvas pööras end prohveti Joonas kuulutuse peale, kuid 256 aastat hiljem, mil rahvas oli unustanud Jumala ähvardused, saatis Jumal oma ähvardused siiski täpselt täide, ning hävitas Nineve linna põhjalikult ära. Neile, kes Jumalaga alalises ühenduses ja osasaamises on, antakse mõista taevariigi salajaid ja tulevaid asju, vaata Matt. 13:11; Joh. 15:15; Amos 3:7; 4:13; 1 Tessal. 4:13, mida uskmata inimesed muidugi ei mõista ega saa uskuda. See on neile jõledus. Sest Kristus ise ütleb: „Kuuldes peate teie kuulma ja ei mitte mõistma ja nähes peate teie nägema ja ei mitte tundma. Matt. 13:14—15.

Seda Kristuse ütelist iseloomustab Eesti välisministri Fr. Akeli kirjutus 31. detsembril 1926 a. „Vaba Maas“ Nr. 306, mis sõnasõnalt järgmine: „Sirgelt! — Algavaks uueks aastaks ennustakse mitmeti katastroofe küll maal, küll poliitikas. Meie ei ole ennustus usklikud ja astume sirgelt uude aastasse. „Kuid see härra ei teagi, et samas lehes ja järgnevad lehed suurte looduskatastroofide üle, 31. detsembril ja 1. jaanuaril 1927 a. teateid tõivad.

Ajaloo kestel on valeprohvetid, diplomaadid ja riigivalitsejad vale kätte all töötanud, seal juures isegi Jumala nimel rääkinud, rahvast, omakasu püüdes, pimedas hoidnud ja valeteedele juhtinud. Seda tehti

Israelis õitse ajal, seda nägime enne ilmasõda, mil-
lele ka häda järgnes, seda kuuleme ja näeme ka nüüd.
Kuid siin tahab Jumal kindla käega korda luua, kui
Ta ütleb:

„Häda jõleda prohvetitele.“ Esekiel 13:3.

Nõnda ütleb Jehoova prohvetite vastu, kes mu rah-
vast eksitavad ja rahu kuulutavad, kui neil midagi ham-
maste vahel on; aga selle vastu, kes neile midagi suhu
ei pista, sõda kuulutavad.“ Mika 3:5—11.

Võtke vaevaks süveneda sellesse, siis leiate siit kind-
lat tõtt ja tõsist hoiatust ka meieaja diplomaatidele.
Praegu tehakse Rahvasteliidus rahu heaks ilusaid sõnu,
kuulutakse ilma rahu ja nõutakse selle eest kõrget
palka, kuid tagaselja spioneeritakse ja valmistakse sõja
vastu. Kui Prantsusmaa ja Saksamaa ilmarahu kind-
lustamiseks Rahvasteliidus käsa kokku lõivad, pööras
Leedumaa appihüüdega maailma rahvaste poole, et
Poola valmistab kallaletungi vastu; ning Lloyd George
alles hiljuti hoiatas sõja hädaohu eest Hiinas, mis
tõsiasjaks saamas. Prof. A. Piip kirjutab „Vaba Maas“
Nr. 303—1926 a. muuseas: „Kuid täna, Jõulu eel,
lubatagu meil vähemalt loota, ühes Jõulu õnnesooviga,
et juba nüüd on inimkond välja jõudnud püsiva ra-
huni,“ samuti ka Nr. 806 uueaasta soov. Kuid sama-
des numbrites räägitakse Saksa-Poola spionaschist ja
Raevasteliidu petmisest tema usaldusmeeste poolt; Hi-
nas ja Nicaraguas lüüakse lahinguid.

Inglased on Indias endale valekristuse „Krischna
Murti“ leidnud, keda ilmunud Kristusena kasvatavad ja
koolitavad. Matt. 24:23—24. Kuid pange tähele, mida
Kristus ise selle kohta ütleb: „Aga kui see kõik hak-
kab sündima, siis tundke, et Jumalariik ligi on. Luuk.
21:28—31; 17:20—21; Kes mõistab see mõistku. Ja
kellel kõrvad, see kuulgu kui Jeesus hüüab: Parandage
meelt, sest taevariik on ligi tulnud. Matt. 4:17.
„Tulge tagasi inimese lapsed!“ Laul 90:3.

Lugeja! Mida toob tulevik isiklikult sulle? — Kui
sa seda veel ei tea, siis küsi seda Jumala käest.

Issand teeb oma otsuse tõeks maa peal.

Rooma 9:28.

Nädalaleht „Esmaspäev“ Nr. 16—1927 a. kirjutab muu seas sõnasõnalt: „Laialdane uurimistöõ pühal maal, mille katkestas ilmasõda, on nüüd käimas juba aastaid uue energiaga. Praegusel ajal on üksi Palestiinas tegevuses kaksteistkümmeend piibliuurijate ekspeditsiooni. Peaaegu iga kuu teatatakse leidusist, mis heidavad uut valgust väljapaistvatele isikutele uuest ja Vanast Testamendist, ning tõendavad ootamata täpsusega pühakirja jutustusi. Lühidalt, Vana Testamendi teate oluline osa langeb täiesti ühte moodsa teaduse uurimustega.“

Kahjuks on ristiusu esitajad oma õpetuse ja eluga Jumala armastuse ja Kristuse õpetuse peale musta varju heitnud. On kadunud tõsised ja elavad Jumala ja Kristuse tunnistajad. Kuid tänu Jumalale, Tema on ise selle eest hoolitsenud, et Tema armastus ja teod sõnas, kirjas ja arheoloogias, teaduses ja igapäevases elus tõestamist leiavad.

Kui minevik ja olevik kahtlemata tõde on, siis võime pühakirja ka tuleviku kohta kahtlemata usku da.

Elades üle ülekohut, elujõu raiskamist, Jumala salgamist ja sagedasti teotamist, paljud küsivad: Kus oled sina Jumal? — Miks pärast laseb Ta kõik seda sündida? Teised jälle nurisevad, et Jumal tige, vihane, ilmaaegu raskusi inimestele peale paneb, karistab ja hukka saadab. Sarnaseid mõtteavaldusi kuuled igal pool. Kuid siin peame tähendama, et inimene ei

saa Jumalale käsku anda, nagu sauetükk potisepale, ei saa ütelda: „Miks sa mind nõnda sõtkud?“. — Teiseks ei ole ühtegi õiget inimest Jumala ees, kes võiks teiste peale kohtumõistjaks olla, kui ainult need, kes Kristuse järelkäies, iseendid ärasalates, Kristuse lunastustöö läbi selleks on tõstetud. Nende kõne Jumalaga on teistsugune. Nemad ütlevad: „Issand sa oled suur, vägev, püha! Sa oled väärt võtma au ja kiitust. Sinu kohtumõistmised on õiged“. Jah nad on õiged, tunnistavad kord kõik inimesed, kes tema kohtu ette tuuakse.

Lugeja! Oled sa laste isa, ema. Mida teed sina, kui sinu ühed lapsed teisi peksavad, tagakiusavad, ülekohut teevad, sinu keeldu ei kuule, sind pealegi teotavad ja põlgavad? —

Jumal on sind kõige sõbralikumalt elus aidanud, kutsunud, töötanud sulle oma vara aitasid avada, oled Tema heldust ja headust maitsenud. Jumal on sind õpetanud, manitsenud, noominud, karistanud. Kuid kõige peale vaatamata oled sa kurdiks ja vastupanijaks jäänud. Sa vihkad ja põlgad teisi, valetad ja varastad, sa raiskad lihahimus enda elujõudu ja rikud sellega Jumalast antud tervist, salgad, põlgad ja teotad Jumalat. Jumalal jääb veel oma laste õiguste ja oma au kaitseks äärmisi abinõusid tarvitada, ning veel kord ahastuses inimsoole hüüda:

„Ärgake üles teie joobnud inimesed. . . Sest üks võõras selts tuleb mu maa peale. . . Tema pärast tunnevad kõik rahvas valu, kõik palged kahvatavad. . . Tema seltsi eest väriseb maa. . . Jehoova annab oma healt kuulda oma väe sees, sest tema leer on väga suur, sest see on vägev, kes tema sõna mööda teeb; sest Jehoova päev on suur ja tuleb väga karta ja kes jõuab seda kannatada?“ Joel 1:5.6; 2:6.10.11.

„Ma mõtlesin: Küll sa ikka võtad mind karta, küll sa võtad õpetust, et tema eluase ei saaks ära kaotatud ega temale ühtegi ei juhtuks, mis ma tema peale pidin panema; aga nemad on varatsed olnud paha tegema kõige oma tegemisega. Seepärast oodake mind, ütleb

Jehoova, sel päeval, kui ma üles tõusen saaki saama; sest see on mu õige nuhtlus, et ma paganad kogun, et ma kuningriigid kokku saadan, et ma oma suure meele pahanduse, kõik oma tulise viha nende peale välja valan; sest mu püha viha tule läbi peab kõik maa lagedaks tehtama.“ Sevanja 3:7—8.

„Ja ma panen oma palge nende vastu: on nemad ühest tulest välja saanud, siis peab teine tuli neid ära sööma; ja teie peate tundma, et mina olen Jehoova, kui ma oma palge nende vastu panen. Ja ma tahan maa lagedaks teha, seepärast et nemad on väga suurt vallatust teinud, see on Issanda Jehoova sõna.“ Esekiel 15:7—8.

„Ja mina tahan sind vaaseks teha pekstes ja sind ärahävitades su pattude pärast. Küll sina sööd ja sinu kõht ei pea mitte täis saama, ja tühi peab olema su sisikonnas, küll sa püüad ka kõrvale saata, aga sa ei või midagi peasta, ja mis sa veel saadad ära peasema, seda tahan ma mõõga kätte anda“. Mika 6:12—14; Sevanja 1:8.9.13.17.18; Agai 2:27.22.

„Ükski ei või mitte venda lunastada ega Jumalale lunastamise hinda tema eest anda“. Laul 49:8—9. Kas keegi võib varjule minna Jumala eest? Jeremia 23:24.

„Ükski ei või teist peasta, peasevad ainult need, kes Jumala meelepärast on.“ Võrdle Esekiel 14:13—21.

„Teie ülete: Palju aega juba läinud, sest kõik nägemised on ära kadunud. Seepärast ütle nende vastu: Nõnda ütleb Issand Jehoova: Ma tahan see vana sõna lõpetada ja nemad ei pea seda vana sõna enam ütleva Isralis; vaid ütle nende vastu; Aeg on ligi tulnud ja iga nägemise asi. Ei pea ükski minu sõnust kauaks viibima: sõna, mis ma räägin, peab ka sündima, ütleb Issand Jehoova.“ Esekiel 12:22.23.28.

Jumala ähvarduste peatset täidaminekut ennustab ka Saksa õpetlane Rifling omas broschüüris: „Tuleviku sõja koledused“, kes muuseas kirjutab: „Uus ilmasõda ei saa põrmugi sarnanema 1914—1918 a. sõjale. Uue

sõja iseloomustavaiks joonteks on: haruldaselt kerge kallaletung ja haruldaselt raske kaitse. Kallaletungi edu on juba ette kindlustatud, mitte kordaminekut ei saa üldse olla. Kaitse on aga määratud nurjaminekule. Kallaletungijal on käes gaas — mürk, kaitsjal ainult vastumürk. Kallaletungija võidab, kaitsja võib kõigeparemal juhtumisel vigastusega pääseda. Võidetud maa laastatakse täiesti. Mida annab võit võitjatele?— Laipadest külvatud kõrbe. Ja kõik see võib sündida lähemas tulevikus. -- Juba 1932 aastal. 1929 aastaks suudetakse teostada 50 protsenti ülesandest.“ „Vaba Maa“ Nr. 196—1926 a. Ka Ameerika kirjanik Hektor C. Byvates kirjutab suurest sõjast 1931—1932 aastal. Vaata „Rahva Sõna“ Nr. 30—1927. Mitmed usumehed juba paarikümne aasta eest kuulutasid 1932—1933 a. praguses ilmakorras suuri muutusi ja Jumala vahele segamist. Võrdle Joel 2:1—10 ja 1:5—20. Sõda kardavad ka poliitika tegelased. Nõnda kirjutavad 1927 a. rahu väljavaadete üle Briand: — „Oleks kuritegelikuks meelituseks praegu uskuda uue Euroopa sõja võimalusse. Sarnane sõda hävitaks võitjad ja võidetud.“ Stresemann deklareerib, et juhtumisel, kui Prantsusmaal ja Saksamaal kõik võimu juures olevad isikud mõtleksid nii kui Briand ja tema, siis väga kerge oleks Euroopa stabiilset rahu luua. Kahjuks aga tulevat arvestada ka teistsuguste meeleoludega. „Vaba Maa“ Nr. 1—1927 a.

„Katsuge iseendid läbi, katsuge läbi oh teie häbemata rahvas! Enne kui Issanda seadmine see nuhtluse ilmale toob, enne kui teie laiali lähete kui hagnad, et enne teie peale ei tule Jehoova tuline viha.“ Otsige Jehoovat kõik hädalised maa peal, kes teevad, mis tema ees kohus on, otsige õigust, otsige alandamist ehk teie võite varjule saada Jehoova viha päeval.“ Sevanja 2:1—3.

„Ja kui seesinane rahvas, ehk prohvet, ehk preester sult küsib ja ütleb: Missugune on Jehoova raske ettekuulutamine? Siis pead sa nende vastu ütleva... mina tahan teid maha jätta, ütleb Jehoova.“ Jeremia 23:33.

Kas on sul aimdust, mis sünnib siis, kui Jumal inimeste südametunnistuse noomimise, trööstimise lõpetab ning inimesed maha jätab?

See on elu, täis ülekohtu, vägivalda, ülbust ja vägistamist, kus miski asi enam puutumata ja püha ei ole. Täis ahastust ja meeleäraheitmist on see aeg, kui Jumal enam palvet ei kuule ja ei kosta. Kogu elu muutub hullumajaks ja põrguks, kus inimesed ahastuses ja meeleheites ei tea mis nad teevad. Paljud ei leia isegi surma.

Ma olen hoolekande praktikas leidnud inimesi, kes juba maises elus lootuseta vaatavad tulevikku, tundes ahastust ja isikliste kui ka seltskonna võimiste täielikku pankrotti. Nad ei saa Jumalalt abi ega saa neid ka teised inimesed aidata.

Häda sulle, oh Jumalalaps, kes sa kord oled valgustatud ja hiljem Jumala kutsele kurdiks oled jäänud ja Jumala Vaim sinust lahkub nagu Saulist lahkus. Sinus võtab kurat eluaset, kes sulle hirmu teeb ja tegudele kihutab, mida sa mitte teha ei taha. Matt. 12:43—45; 1 Samueli 16:14; 28:5—25; 31:1—7; Room. 1:21—32; 2:9; Ebreia 10:31—36; 6:4—6; 2 Peetr. 2:20—22.

Häda Kristuse ja Jumalasalgaajatele. Kristuse lunastuse töö ja tema armu põlgajatele, sest teid ei saa keegi parandada, ega järe ühtegi lunastushinda, millega Jumala vihapäeval teie endid võiksite lunastada. Matt. 16:26; Laul 49:8—9.

„Ja teie peate jälle siis näha saama vahet ühe õige ja selle vahel, kes õel on, selle, kes Jumalat teenib, ja selle vahel, kes Teda mitte ei teeni.“ Malakia 3:18.

„Kõikide põlved peavad Mu ette nõtkutama. Tema juure peavad tulema ja häbi sisse saama kõik, kes Tema vastu väga vihased olnud.“ Jesaia 29:14.

„Taevas ja maa lähevad hukka, aga minu sõnad ei lähe mitte hukka. Aga mis ma teile ütlen, seda ütlen ma kõigile: Valvake!“ Mark 13:31.37.

Siit peale teeb Jumal kindla vahe õelate ja õigete vahel. Siit peale saab igaüks palga oma tegude järele.

Siit peale on igaüks sunnitud Jumalat austama —
ühed teevad seda rõõmuga, teised hirmu ja ahastusega.
Matt. 25:31—46; 7:21—23; Esekiel 34:22—24.

Kuid kindlasti on sulle juba nüüd teada sinu saat-
tus. Oled Kristuse läbi Jumala äralepitatud, pärid igave-
vete elu. Puudub sul see, langed Jumala viha alla,
lähed paratamata igavesti hukka. Mõtle kõige eel-
toodu üle järele! Ja tee sellest tarvilised järeldused.

Aga nüüdki on Jehoova sõna . . .

Joel 2:12.

„Pöörake Jehoova oma Jumala poole sest Tema on armuline ja üks halastaja, pika meelega ja rikas heldusest ja kahetseb kurja pärast. Kes teab, ehk ta pöörab ja kahetseb . . . Koguge kokku rahvas, pühitsege kogudust, koguge vanemad, koguge kokku noored lapsed ja kes rinnas imevad . . . Eestkoja ja altari vahel nutku preestrid, kes Jehoovat teenivad ja ütelgu: Anna armu Jehoova oma rahvale. Ja peab sündima, igauks, kes Jehoova nime appi hüüab, see peab ära peasema. Joel 2:13—17; 3—5.

Ai mas lugeja!

Kristuse asemel palun ma sind: Anna end Jumalaga ära lepitada. 2 Korint. 5:20.

Tee seda ennem, kui Jumal ütleb: „Mina ei kuule mitte sel ajal, kui nemad mu poole hüüavad oma õnnetuse päeval.“ Jeremia 11:14; Jesaia 59:1—15.

Tee seda ennem, kui Jumal keelab sinu pärast palumist ka teistele inimestele ära. Jerem. 7:16.

Tee seda ennem, kui Kristus sulle ütleb: „Mina ei tunne teid kust teie olete.“ Luuka 13:25.

Aga häda sulle, oh inimene ja rahvad, kui Jumal sind maha jätab ja ära tõukab. Kas mõistate selle järeldusi endale ette kujutada? —

Kui Kristus, kes täiesti süütu, kõigi aegade eeskuju, surmast läbi minnes, ahastuses pidi hüüdma: „Mu

Jumal! Mu Jumal! Miks Sa mind oled maha jätnud?“ Matt. 27:46. Arvad sa omal jõul võivat surmast läbi elu sisse minna? — Apostel Paulus ütleb: „Seesama on ohvrinud oma liha päivil palveid ja alandlikka palumisi väga suure kisendamise ja silmaveega sellele, kes teda surmast võis peasta, ja tema palveid on kuulnud, seepärast, et tema Jumalat kartis.“ Ebrea 5:7.

Kui seda Krislus oma elupäivil tegema pidi, seda enam on meile seda tarvis.

Ma olen haigevoodil surma suus viibides Jumalast lahutatatu ja mahajäetu seisukorda üle elanud. See oli nii hirmus ja õudne, et ennem oleks lasknud ma enast elusalt ära põletada, ehk loomadelt lõhki kiskuda ja ära süüa, kui Jumalast ja Kristusest igavesti lahutatuks jääda. Hinge ahastuses tahtsin end ära uputada, poomise ja püssi kuuli läbi endalt elu võtta. Arstid, kes mind arstisid, tunnistasid minu seisukorra täiesti lootusetuks. Sõbrad ja tuttavad, kes mind vaatamas käisid, ei suutnud mulle mingisugust troosti pakkuda. Ainult Jeesuse armastus ja Jumala arm takistas minu kavatsuste täideviimist, tegi mind paari nädalaga ihuliselt, kui hingeliselt terveks ja kõlblikuks oma ülesannete täitmiseks. Jumal andis minu vaimule tunnistuse, et uuesündimise läbi olen vaimulikult Jumala laps, Jumalaga üks vaim ja Tema perekonna liige.

Võimata on sõnadega kirjeldada seda seisukorda, vaid seda peab üleelama igaüks ise. Sellepärast on minul mitmekordne põhjus ja kohus Jumalat kiita, tänada, teenida ja teile tunnistada: Jeesuse Kristuse armastus keeb minule, keeb veel sinule.

Tema kutsumine: Tule! ja kes seda kuuleb, ütelgu: Tule! ja kellel jänu on, see tulgu ja kes tahab, see võtku eluvett ilma. Ilm. 22:17, kõlab kõigile. Mul on põhjust paluda: Issand hoiä mind Sinu teede peal. Valmista mind ja Eesti rahvast, et võiksime seista Sinu ees Sinu tulemise ja kohtu päeval. Armastus kohustab hüüdma:

Ärka üles Eesti rahvas!

Jää seisma. Unusta silmapilduks oma isiklik mina. Raputa endalt kahtluse ja umbusu ahelad. Kuula kuidas Jumal sind kutsub ja töötab:

„Hoi, tulge vee juure kõik kellel janu on ja kellel ep ole raha; tulge ostke ilma rahata ja ilma hinnata viina ja piima. Mispärast vaete teie raha see eest, mis ep ole leib ja oma vere vaeva see eest, mis teid ei või toita? — Kuulge mind õieti . . . . Jesaia 55:1—3.

„Ma kaotan su ülesastumised kui paksu pilve ja sinu patud kui kerge pilve. Pööra mu poole, sest ma olen sind lunastanud. Jesaia 44:22. Et tulge siia ja seletagem oma asjad isekeskis ütleb Jehoova: Kui Teie patud on kui helepunased riided, siiski peavad nemad valgeks saama kui lumi . . . . . Kui teie tahate ja võtate sõna kuulda, siis peate teie maa headusest süüa saama. Aga kui teie tõrgute ja panete vastu, siis peab teid mõõgaga ära lõpetama. Jesaia 1:18—20.

„Tulge minu juure kõik ja õppige minust, siis leiate hingamist oma hingedele“ ütleb Jeesus. Matt. 11:28-29.

„Sest inimese poeg ei ole mitte tulnud inimeste hingesid hukka saatma, vaid ära peastma.“ Luuk. 9:56.

„Kes tema sisse usub, teda ei mõisteta mitte hukka; aga kes ei usu mitte, juba see on hukka mõistetud, sest tema ep ole uskunud Jumala ainusündinud poja sisse.“ Joh. 3:18.

„Mina olen ülestõusmine ja elu, kes minu sisse usub, see peab elama, ehk tema küll sureb.“ Joh. 11:25.

„Teie olete minu sõbrad, kui teie teete, mis mina teile käsin.“ Joh. 15:14.

„Ja ma tahan teile uue südame anda, uue vaimu teie sisse anda, ja kivise südame ära saata teie lihast ja teile ühe lihase südame anda. Ja oma vaimu tahan teie sisse anda, ja teha, et teie võtate käia minu sead-
miste sees ja mu kohtu seadusi pidada ja nende jä-
rele teha. Ja teie peate elama seal maal, mis ma teie vanematele olen andnud ja peate mulle rahvaks olema

ja mina tahan teile Jumalaks olla. Siis peab öeldama: Seesinane maa, mis oli ära hävitatud, on saanud nõnda kui Edeni rohuaed. Mina Jehoova olen rääkinud ja teen seda ka.“ Esekiel 36:26—28.30.35.36.

„Kuulge mind teie kange südamega, kes teie kaugel ära olete õigusest! Ma saadan ligi oma õiguse, see ep ole kaugel ja mu õnnistus ei pea viibima.“ Jesaia 46:12—13.

„Vaata, ma läkitan teile vilja . . . Ja rehealused peavad täis puhast vilja saama . . . Ja peate rohkesti sööma ja kiitma Jehoova oma Jumala nime, kes imet teiega on teinud.“ Joel 2:19.24.26.27.

„Ja ma tahan teie pärast sööjaid söidelda, et nemad ei pea teile maavilja ära rikkuma, ja maa ei pea teile viinapuud, mis välja peal on, tühjaks jätma, ütleb vägede Jehoova. Ja kõik rahvas võtavad teid õndsaks kiita; sest teie peate üks väga armas maa olema, ütleb vägede Jehoova.“ Malakia 3:11.12. „Ei ükski neist riistust, mis sinu vastu valmitakse, ei pea korda minema.“ Jesaia 54:17.

„Ja su kätte anda varandused, mis pimedas paigas on, ja maha pandud varjuaukude sisse, et sa pead tundma, et mina olen Jehoova, kes sind nime pärast hüüab.“ Jesaia 45:2—3.

„Siis peate tundma, et mina Eesti rahva seas ja mina Jehoova teie Jumal olen.“ Joel 2:27.

Kutse on isiklik. Töötused suured ja kättesaadavad igale isikule ilma rahata. Loe, rõõmusta ja täna Jumalat nende kalli töötuste pärast. Hakka täna neist kinni, sest sa oled praegu Israeli õigustes. Ära viivita neid töotusi kasutamast, aeg kaob kiiresti. Kaotusi ei saa enam heaks teha. Sul on teadmata, kas seda kutset homme enam kuuled. Kui sa tõsiselt ja südamest Issandat vastu võtad ja tervelt end Jumalale ära annad, siis Jumal, Krtstus ja Pühavaim õrnuse ja armastusega tungivad sinu isiklikku ellu, sind valgustades, kasvatades, parandades, trööstides ja rõõmustades. Sa vaibud oma Kõigevägevama Isa armastuse sisse, kes sulle ütleb: Sa oled mu poeg (tütar), täna ma

sünnitasin sind. Jeesus on su vend, ja inglid sinu teenrid.“ Laul 2:7; Matt. 12:50; 4:11; Ebreä 1:14; Laul 91:11—12.

Sulle antaks juba siin maa peal andeid rohkem, kui sa iial neid neid endale oled mõistnud ette kujutada. Nimetan mõned neist:

- 1) Saad meelevalda Jumalalapseks saada. Joh. 1:12.
- 2) Jehoova on su varjupaik ja kaitsja. Laul 91.
- 3) Jehoova peastab sind ära õnnetuse päeval ja toetab haigevoodil. Laul 41:1.4.
- 4) Saadab ära kõik haigused. 5 Moos. 7:15.
- 5) Jehoova on sinu arst. 2 Moos. 15:26.
- 6) Sinu sugu on õnnistatud, vara ja rikkus on sinu majas. Laul 112.
- 7) Annab uut rammu. Jesaia 40:31.
- 8) Sinu naine on kui viinapuu, mis vilja kannab, su pojad kui õlipuu võsud. Laul 128:1—4.
- 10) Jumal võtab sinu sees eluaset ja saad Jumala täiusega täidetud. Joh. 14:23. Evesus 3:19.
- 11) Oled Jumalaga üks vaim. 1 Korint 6:17; Joh. 17:21.
- 12) Saad osa Jumalikust olemisest. 2 Peetr. 1:4.
- 13) Jumal kuuleb kõik sinu palved, mida iial tahad. Joh. 15:7.
- 14) Saad Pühavaimu anni. Ap. t. 1:8.
- 15) Äratakse üles viimasel päeval. Joh. 6:54—56.
- 16) Pärid igavese elu. Joh. 6:47.
- 17) Saad Kristust palest palesse näha. Ilmut. 24:4.
- 18) Kui võidad, tunnistab Jumal sind omaks pojaks. Ilmut. 21:7.

Kristus ütleb: „Õnnis on see, kes sellesinase raamatu prohveti kuulutamise sõnu usub.“ Ilmut. 22:7.

Sa peatad. Rind paisub. Imestades tõmbad hinge. Süda hüppab rõõmu pärast, ning hüüad hõisates: „Mu Jumal! Püha Jumal!!

Mis olen mina väärt!!!

Kui suur ja lai Sinu heldus ja armastus!“

Tänu ja kiituse laul tõuseb sul huultele, hõisates hüüad: „Issand, suur ja püha oled Sina. Pika meele ja rikas heldusest. Mu hing kiida Jehoovat ja kõik mis minu sees Tema püha nime.“ Sa ütled sõpradele, tuttavatele, Eesti rahvale, kogu maailmale:

„Tänage Jehoovat, kuulutage Tema püha nime, andke teada rahvaste seas tema tegusid.“

„Laulge Temale, laulge kiites, kõnelge kõigist Ta imeasjust. Pidage meeles Ta imeasju, mis Tema teinud, Tema imetegusid ja Ta kohtu otsuseid.“

„Hõisake Jehoovale kõigi maade rahvad. Teenige Jehoovat rõõmuga, tulge Tema ette rõõmsa lauludega.“

„Laulge Jehoovale uut laulu. Laulge Jehoovale kõik maailm! Sest Sina Jehoova, oled kõige kõrgem üle kõige maailma.“

Eesti rahvas, rõõmustage sellest, et meid on loodud; Jumala lapsed saage väga rõõmsaks oma Kuninga pärast.

Kiitke Jumalat Tema püha paigas, kiitke Teda Tema aulises looduses.

Kiitke Teda pasuna puhumisega; kiitke Teda oreli mängu ja kanneldega.

Kiitke Teda trummide ja reastiku; kiitke keelte mängu ja pillidega.

Igaüks, kellel õhk on, see kiitku Jehoovat!

Halleluja!

Gesti rahwa tulewiku ja hea käefäigu päraft.

Sumal on mulle südame peale pannud raamatukeft „Sumal räägib“ Tema juhtnõõre järele toktu seada ja seda Sumala tõotuste ja tahte awaldufena õnnistufeks ja hoiatufeks riigi, omawalitfufete, feltstõonna, kooli, kohtu ja kiriku tegelastele, asakirwanikkudele ja awalikkudele raamatukogudele wälja jagada, palwega, raamatukeft peale läbilugemift igapäife eluga ja piibliga wõrdlemift teistele edasi anda.

Kuigi raamatu trükkimine ja tafuta wäljasaatmine kulu nõudis, mida autoril kapitali ja kindla fissetuleku puudufel wõimata katta, on seda efiialgul wõlgu tehtud, kindlas teadmifes, et kui Sumal ülesandeid annab, fiis selleks ta abinõufid wõimaldab ja inimestele südame peale paneb asja toetada.

Raamatut wõib weel saada A. Kõng'i raamatukauplufest Pärnus, Kõütli t., kuhu ta toetufed aadressfeerida autori arwele ehk autorile: Tallinn, Paldiski maantee nr. 63, poodi.

Kõigile Sumala õnnistuft soowides

Teie alandlik teener

J. Matwei.

Endine Pärnu Maawalitfufe
ja Hooletandendukogu liige.

Habersti asundufes,
14. juulil 1927. a.

3. / 199163288

418.355

T 24
9

EESTI RAHVUSRAAMATUKOGU

Z-201603